

Update corona: preventie, risico's en protocollen textielverzorging

Het coronavirus is na China en de rest van Azië ook in Europa in toenemende mate vastgesteld. Inmiddels is Noord-Italië een gebied met uitgebreide verspreiding en sinds vorige week is het virus ook in Nederland op meerdere plekken aangetroffen! Dit leidt tot de vraag welke acties noodzakelijk zijn om in Nederland verdere besmettingen te voorkomen. In onze sector gaat het dan allereerst om de bescherming van onze medewerkers, met name chauffeurs en medewerkers werkzaam in de vuile was sorteerafdeling, maar ook om de zekerheid van een kwalitatief voldoende desinfectie van het afgeleverde textiel.

Textielbeheer nummers 8 en 9 (2020) bevatte de publicatie "Risicoanalyse – behandeling van linnen dat besmet is met het nieuwe Coronavirus" (<https://www.textielbeheer.nl/risicoanalyse-behandeling-linnen-coronavirus/>). Hieronder een nadere uitleg inzake risico's, preventie, verwerking en van toepassing zijnde protocollen.

Wat zijn kenmerken?

- Het SARS-CoV-2 virus is van mens op mens overdraagbaar door blootstelling aan druppels (door niezen of hoesten), door direct contact via aanraking en door verspreiding via besmette oppervlakken. De infectie uit zich door klachten van vooral de luchtwegen (neusverkoudheid, hoesten en benauwdheid) maar ook het spijsverteringsstelsel kan meedoen (diarree). Daarnaast hebben veel patiënten koorts.
- Geïnfecteerde personen worden niet allemaal even ziek. De periode totdat ze ziek worden duurt van een paar dagen tot ongeveer twee weken. In de tussentijd vertonen ze nog geen symptomen van de ziekte maar zijn ze mogelijk infectieus door verspreiding van het virus. Zieke personen zijn wisselend infectieus.
- De overleving van het Coronavirus buiten een menselijke gastheercel is beperkt maar de duur is sterk afhankelijk van de specifieke omstandigheden (temperatuur, vochtigheid, materiaal oppervlakte) tot in bijzondere omstandigheden enkele dagen. Het virus is gevoelig voor behandeling met detergentia en desinfectantia. De beperkte overleving en de wijze van infectie maakt de kans op infectie van derden via textiel klein: de transporttijd van vervuild linnen bedraagt meestal meer dan 20 minuten en het virus is gebonden door het textiel. Het wasproces van textiel is afdoende om het virus te inactiveren.
Mogelijk is de overleving van het virus langer in textiel dat vervuild is met fecaliën, zoals bleek uit eerdere ervaringen met het SARS-1 Coronavirus.

Wat zijn risico's?

- Het risico op besmetting bij het transport en wassen van linnen is zeer klein. De standaard hygiënische voorzorgsmaatregelen zijn afdoende. Dit blijkt ook uit de adviezen van RIVM en de medische microbiologie.
- Het virus wordt vernietigd/gedeactiveerd in het wasproces door:
 - Thermische desinfectie – volgens tijd/temperatuur-regels
 - Chemothermische desinfectie – bij toepassing van een wasproces met door het door het CTGB goedgekeurde desinfecterende producten

Wat te doen met (besmet) wasgoed?

- Klanten/zorginstellingen volgen eigen protocollen en leveren wasgoed zonder verdere bijzonderheden aan. Dit is conform de richtlijnen van het RIVM en de ziekenhuizen.
- In het geval dat het wasgoed besmet is, zal het wasgoed gescheiden, in aparte en gemarkeerde zakken moeten worden aangeleverd.
- Indien op lage temperatuur gewassen wordt, dient een desinfectant (perazijnzuur) in het wasproces toegevoegd te zijn. Anders wordt een minimum temperatuur/tijd van 80° bij 10 minuten of 70° bij 25 minuten toegepast.

Dezer dagen bereikten ons geluiden als zou met corona besmet linnengoed niet verwerkt mogen worden. Hiervoor is geen grondslag aanwezig.

Wat te doen aan bescherming van het personeel?

- Los van het zeer beperkte risico dient alle personeel de regels inzake goede (hand-)hygiëne zorgvuldig in acht te nemen. Dit om ook andere mogelijke besmettingen te voorkomen.
 - Was je handen regelmatig
 - Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog
 - Gebruik papieren zakdoekjes
- Chauffeurs dienen bij het ophalen van wasgoed handschoenen te dragen en deze direct na gebruik uit te doen en de handen te wassen.
- Personeel in de vuile was sorteerafdeling dient handschoenen te dragen en, indien wasgoed niet gescheiden wordt aangeleverd een mondmasker (type FFP2 is voldoende volgens het RIVM). Na het uitdoen van handschoenen en afnemen masker dienen de handen gewassen te worden.

Een FFP2-masker is het minimumniveau. In geval er geen maskers (meer) voorhanden zijn, is het advies om vuil/besmet wasgoed in gesloten zakken 5 dagen te laten staan; daarmee wordt extra zekerheid geboden (in gunstige omstandigheden overleeft het virus 3 dagen buiten het lichaam).

In geval wasgoed gescheiden, in aparte en gemarkeerde zakken wordt aangeleverd, geldt het **protocol Biologische Agentia** (Arbocatalogus Linnenverhuur- en Wasserijbedrijven) dat aanvullende maatregelen voorschrijft waaronder:

- Personeel draagt beschermende kleding indien kans bestaat op direct contact met biologische agentia (bijvoorbeeld bij spatten). Vervang en was beschermende kleding in geval van verontreiniging (zie hierboven).

Wat te doen met ziek personeel?

- Medewerkers die koorts hebben in combinatie met luchtwegklachten (hoesten, kortademigheid) moeten contact opnemen met de huisarts en dienen thuis te blijven;
- De huisarts en eventueel de GGD bepalen of er nader onderzoek nodig is.

Protocollen Arbocatalogus

De Arbocatalogus Linnenverhuur en wasserijbedrijven (<http://www.raltex.nl/cms/files/2017-01/2012-arbocatalogus-linnen-en-wasserijbedrijven-lr.pdf>) biedt uitvoerige informatie en protocollen over het omgaan met het risico van **biologische agentia**. Het gaat om de aanlevering van besmet wasgoed door de klant en de bescherming van het eigen personeel. De volgende onderdelen van de catalogus zijn van toepassing:

- 4.4. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)
- 5. Specifieke stoffen
 - 5.1 Gezondheidsschadelijke stoffen
 - 5.2 Algemeen risicopreventie protocol
 - 5.3 Biologische agentia
 - 10.1 Vragenlijst klanten inventarisatie gezondheidsschadelijke stoffen
 - 10.2 Algemeen risicopreventie protocol
 - 10.3 Protocol biologische agentia.

Protocollen ziekenhuizen/zorginstellingen

Ziekenhuizen/zorginstellingen hebben vanzelfsprekend hun eigen verantwoordelijkheden waar het protocollen/richtlijnen betreft inzake de inzet van linnengoed, werkkleding en ander textiel. Het advies is om met het individuele ziekenhuis/zorginstelling een en ander goed af te stemmen om eventuele aandachtspunten in beeld te brengen en op te lossen.

Verantwoording

FTN volgt de ontwikkelingen in Nederland en buitenland en heeft een bevestigende reactie ontvangen van het LCHV (RIVM) en medische microbiologie die inhoudelijk het protocol (bijlage) onderschrijven.

Ingesloten sturen wij informatie van

De WHO (containment for coronavirus, advice on the use of masks)

Het ECDC (persoonlijke beschermingsmiddelen)

UK Hospitality (Managing Linen in Hospitality
Het Robert Koch Instituut (desinfectie) en FFP3).
Ecolab en Christeyns (procesinformatie)
RAL Gutegemeinschaft (desinfectie)
Lavans (personeelsinformatie)

Broninformatie

Onder meer de volgende bronnen/documenten zijn/worden geraadpleegd:

https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges_Coronavirus/Hygiene.html

Leaflet ECDC (bijlage)

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590088920300081>

[https://www.who.int/internal-publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(covid-19\)](https://www.who.int/internal-publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(covid-19))

<https://www.who.int/docs/default-source/documents/advice-on-the-use-of-masks-2019-ncov.pdf>

<https://www.tsa-uk.org/resource/2019ncov-discussion.html>

UKHospitality: coronavirus briefing Hospitality laundries (bijlage)

UKHospitality: coronavirus briefing Managing Linen in Hotels & The Hospitality sector (bijlage)

<https://www.gov.uk/government/publications/wuhan-novel-coronavirus-infection-prevention-and-control/wuhan-novel-coronavirus-wn-cov-infection-prevention-and-control-guidance>

https://www.waeschereien.de/fileadmin/user_upload/2_GG_Waeschereien/Aktuelles/Downloads/2020_03_03_Corona_Website_DE_EN.pdf

<https://www.waeschereien.de/aktuelles/presse-news/details/keime-und-viren-auf-der-waesche-unter-kontrolle-auch-in-zeiten-von-coronavirus-und-co>

Leaflet Ecolab (bijlage)

Leaflet Christeyns (bijlage)

<https://www.osb.nl/kennisbank/artikel/2020/02/26/Informatie-voor-de-schoonmaakbranche-over-het-Coronavirus>

<https://www.lavans.nl/blog/coronavirus-hoe-voorkom-je-besmetting-op-het-werk>

Terugkoppeling

Leden worden verzocht acties, initiatieven, relevante info etc. tevens aan het secretariaat kenbaar te maken zodat zo veel mogelijk een landelijke aanpak in de branche kan worden bewerkstelligd.

Communicatie

Voor eventuele vragen en/of nadere toelichting, dan wel vragen over afwijkende afspraken die met afnemers worden gemaakt, gelieve u met het secretariaat contact op te nemen via 0344 - 650437 of ftn@ftn-nl.com.